Ἀριθμὸς 11. Σεπτέμβριος 1891.

# ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετέχειν καὶ τῆς ῥοδωνιᾶς τοῦ ἄνθους δρεψάμενος τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».
(**Μέγας Βασίλειος**).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



# ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΠΥΡΑΜΙΔΩΝ

Ἂν ἡ ἀρχὴ τῶν μεγάλων θρησκευτικῶν θεσμοθεσιῶν τῆς Αἰγύπτου τυγχάνῃ σκοτεινὴ ὡς καὶ τοῦ ἰδίου ἔθνους ὅπερ εἰς αὐτὰς ὤφειλε τὸ μεγαλεῖόν του, τὰ μνημεῖα ὅμως αὐτοῦ μᾶς γνωρίζουσι θετικῶς ὅτι τὸ πρῶτον πολίτευμα ἦτο θεοκρατικόν.

Ὁ αἰγύπτιος ἱερεὺς ἦτο ὁ ὑπουργὸς πάσης ἐπιστήμης συνενῶν ἐν ἑαυτῷ τὰς δύο εὐγενεστέρας τῶν ἀποστολῶν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν τοῦ Θεοῦ λατρείαν καὶ τὴν τοῦ Νοός. Ἡ ὑπερτάτη ἀρχὴ ἐνέκειτο ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Μεγάλου-Ἱερέως ἢ Ἱεροφάντου, ὅστις ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῶν κατωτέρων ἱερέων διεβίβαζε τὰς διαταγάς του εἰς τὰ πέρατα τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐθνικὴ ζωὴ συνεκεντροῦτο, κατ' ἀρχάς, ἐν τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ, περὶ τὴν ἱερὰν πόλιν τῶν Θηβῶν. Ὁ πληθυσμός, ἐν ὅσῳ ηὔξανε, ἐξηπλοῦτο πρὸς τὴν Μέσην Αἴγυπτον, φθὰς μέχρι τοῦ Δέλτα, ὅτε ἐπέτρεπε τὸ τοιοῦτον ἡ ἀνύψωσις τοῦ ἐδάφους διὰ τῆς παρὰ τοῦ Νείλου ἐπισωρευομένης ἰλύος.

Ἡ εἰς τρεῖς τάξεις: τῶν ἱερέων, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τοῦ λαοῦ πολιτικὴ διαίρεσις εἶνε ἀρχαιοτάτη. Οἱ στρατιωτικοί, τάξις μεσαία, παρὰ τῶν δύο ἑτέρων συντηρουμένη πρὸς κοινὴν ὑπεράσπισιν, ἔζων ἐν ὀκνηρᾷ ὑψηλοφροσύνῃ. Ἐβαρύνθησαν νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὸν κλῆρον καὶ ἐπανέστησαν ὑπὸ τὸν Μῆνα, ἀντικαταστήσαντες ἄνευ δυσκολίας τὴν χρυσῆν τιάραν διὰ τοῦ σιδηροῦ στέμματος στρατιώτου βασιλέως. Ἀλλ' ἡ βασιλικὴ ἀρχὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ᾖ ἀπόλυτος, ἐλλείψει τῆς ἐπιστήμης, ἥτις δὲν ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ ἱερατεῖον ἔπαυσε μὲν κατέχον τὴν ἐκτελεστικὴν δύναμιν, διετήρησεν ὅμως τὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ θρήσκου λαοῦ, τοῦ εἰς αὐτὸ ὀφείλοντος τὰς πρώτας θεσμοθεσίας, τὴν ἠθικήν, τὰς τέχνας, κλπ. Αἱ Θῆβαι δὲν ἀπεστερήρησαν τοῦ γοήτρου αὐτῶν, ὁ δὲ βασιλεὺς Μῆνας ἠναγκάσθη νὰ ἱδρύσῃ ἰδίαν πρωτεύουσαν τὴν Μέμφιδα, ἐν ᾗ ὠχυρώθη στρατιωτικῶς, ἀποδεικνύων οὕτως ὅτι ἐσφετερίσθη τὴν ἀρχὴν διὰ τῆς ὑλικῆς δυνάμεως. Ἡ Μέμφις ἐξηφανίσθη ὁλοτελῶς, ἐνῷ ἡ θέα τῶν ἐρειπίων τῶν Θηβῶν διατηρεῖ καὶ ἐμποιεῖ κἄτι τι ὑψίστης μεγαλοπρεπείας, ἐξ ὅσων ποτὲ ἐφάνησαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τὸ ἀπέναντι δὲ τοῦ Καΐρου ὀροπέδιον τοῦ Γιζέχ, τό, ἐν εἴδει πτερνιστῆρος, ἀπὸ τῆς λιβυκῆς σειρᾶς ἀποσπώμενον, διατηρεῖ εἰσέτι, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Νείλου, τρία μνημεῖα ἀντιστάντα εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ τε χρόνου καὶ τῶν ἀνθρώπων: ταῦτα εἶνε αἱ Πυραμίδες. Οἱ τρεῖς οὗτοι πελώριοι σωροί, μετὰ βάσεων τετραγωνικῶν, ὀλίγον ἄνισοι κατὰ τὸ μέγεθος, σχηματίζουσι διὰ τῆς θέσεώς των τρίγωνον, οὗτινος ἡ μία πλευρὰ ἐκτείνεται πρὸς Βορρᾶν, ἡ ἑτέρα πρὸς Δυσμὰς καὶ ἡ τρίτη πρὸς Ἀνατολάς. Ἡ μεγαλειτέρα, κειμένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς Ἄρκτου καὶ πρὸς τὸ Δέλτα, εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν δύναμιν τῆς Φύσεως· ἡ δευτέρα κειμένη νοτιοδυτικῶς καὶ εἰς ἀπόστασιν βολῆς βέλους ἀπὸ τῆς πρώτης, εἶνε τὸ σύμβολον τῆς Κινήσεως· ἡ δὲ τρίτη, κειμένη νοτιανατολικῶς ταύτης καὶ εἰς ἀπόστασιν βολῆς λιθαρίου, παρίστησι συμβολικῶς τὸν Χρόνον. Εἰς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς τελευταίας, ἐν μικρᾷ ἀποστάσει, καὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς

ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς ἐκτεινομένης, ἵστανται τρεῖς ἕτεραι μικρότεραι πυραμίδες, πλησίον δ' αὐτῶν σωρὸς ἀπειραρίθμων κολοσσιαίων πετρῶν, ἃς δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὡς ἐρείπια ἑβδόμης τινὸς πυραμίδος. Ἴσως οἱ Αἰγύπτιοι ἠθέλησαν νὰ παραστήσωσι διὰ τῶν ἑπτὰ πυραμίδων, τοὺς ἑπτὰ πλανήτας, ὧν τὰ δαιμόνια, κατὰ τὸν Ἑρμῆν, ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῆς σφαίρας μας.

Ἡ χρονολογία τῶν κτιρίων τούτων διατελεῖ ἄγνωστος. Ἡ μεγάλη πυραμὶς ἐκτίσθη, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, ὑπὸ τοῦ βασιλέως Χέοπος, κατὰ τὸν Διόδωρον ὑπὸ τοῦ Χέμμη, κατὰ τὸν Γ. Σύγγελον ὑπὸ τοῦ Σουφῆ, κατ' ἄλλους ὑπὸ τοῦ Ἀθωτέους, Θὼπ ἢ Ἑρμοῦ. Τὸ αὐτὸ σκότος περικαλύπτει τὴν ἀρχὴν καὶ τῶν ἄλλων πυραμίδων. Ὁ Ἰουδαῖος ἱστορικὸς Φλ. Ἰώσηπος λέγει ὅτι αἱ πυραμίδες εἶνε ἔργα τῶν Ἑβραίων, κατὰ τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας των· λέγεται δὲ ὅτι 365,000 ἐργάται εἰργάσθησαν πρὸς τοῦτο ἐπὶ 78 ἔτη.

Ὁ βράχος ἐφ' οὗ βασίζονται αἱ Πυραμίδες ἔχει ἐπιφάνειαν ὁλοτελῶς αὐχμώδη, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν πόδας ὑψουμένην ὑπὲρ τὰ ὑψηλότερα τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου· σχηματίζει γρανιτικὸν ὄγκον, οὗτινος δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι τὴν βάσιν, βολιδοσκοπήσαντες μέχρι διακοσίων ποδῶν βάθους ἐν τῷ φρέατι τῷ εὑρεθέντι ἐντὸς τοῦ σημαντικωτέρου αὐτῶν τῶν κτιρίων. Ἡ βάσις τῆς μεγαλειτέρας πυραμίδος ἔχει ἔκτασιν κατὰ μῆκος 720 ποδῶν· ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι ἡ πυραμὶς αὕτη ἔχει ὄγκον 75,000,000 κυβ. ποδῶν, δηλ. λίθους ἀρκοῦντας νὰ οἰκοδομήσωσι τεῖχος 6 ποδῶν ὕψους καὶ χιλίων λευγῶν μήκους, ὅπερ τεῖχος νὰ δύναται νὰ περιτριγυρίσῃ τὴν Γαλλίαν. Ἄνωθεν τῆς πρώτης στιβάδος, περικρασπεδωμένης ὑπό τινος τάφρου, κανονικώτατα λελαξευμένης ἐν τῷ βράχῳ, ἀριθμοῦνται ἕτεραι 202, τεθειμέναι ἀλληλοδιαδόχως καὶ ἐν βαθμιαίᾳ μειώσει τοῦ ἐξωτερικοῦ πάχους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζωσι βαθμίδας. Ἡ κάθετος αὐτῶν τῶν βαθμίδων ἔχει ὕψος 428 ποδῶν· ὑπολογίζοντες δὲ καὶ τὸ ὕψος τῶν δύο βαθμίδων, αἵτινες ὑποτίθενται ὅτι κατεστράφησαν ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸ ἀρχικὸν ὕψος ἀνέρχεται εἰς 450 πόδας.

Ἡ πυραμὶς αὕτη εἶνε διευθετημένη μετὰ θαυμαστῆς εὐρυθμίας· ἑκάστη γωνία βλέπει πρὸς ἓν τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ κόσμου. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἐντελοῦς διευθετήσεως ἐξήγαγον τὸ σπουδαιότατον διὰ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τῆς σφαίρας μας πόρισμα, ὅτι, ἀπὸ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν, ἡ θέσις τοῦ γηΐνου ἄξονος δὲν παρήλλαξεν ἐπαισθητῶς.

Ἡ μεγάλη λοιπὸν πυραμὶς τυγχάνει τὸ μόνον κτίριον, ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς ἀρχαιότητός του, δύναται νὰ παράσχῃ, τὴν περίστασιν τῆς τοιαύτης παρατηρήσεως.

Ἐν τῇ Βορειονατολικῇ πλευρᾷ, εἰς τὴν 5ην κρηπῖδα, κειμένην 45 πόδας ἄνωθεν τῆς βάσεως εὕρηται εἴσοδός τις. Ἡ εἴσοδος αὕτη ἦτο ἄλλοτε κεκαλυμμένη ὑπό τινος λιθίνης πλακός, ἣν μηχανισμός τις ἐκίνει ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ὡδήγει δὲ πρὸς ἑτέραν εἴσοδον, πρὸς σύριγγα ἐπικλινῆ, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁποίας εὑρίσκετο μεσανάβαθρόν τι, παρελαῦνον τὴν ὀπὴν τοῦ φρέατος, περὶ οὗ ἀνωτέρω ὡμιλήσαμεν, καὶ ὅπερ συνεκοινώνει μετὰ τῶν ὑπογείων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἀναπνεύσιμος ἀὴρ ἐκυκλοφόρει δι' ἀεριστηρίων σοφῶς παρεσκευασμένων. Ἐκ τοῦ μεσαναβάθρου ἀνήρχοντο δι' ἄλλης τινὸς διόδου εἰς δύο ἐπιτυμβίους θαλάμους, ἐνέχοντας (ὅτε ἀνεκαλύφθησαν) ἀνὰ ἕνα σαρκοφάγον ἐκ γρανίτου, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιγραφῆς. Ἀφοῦ δὲ ὅλοι οἱ ὀβελίσκοι, ὅλα τὰ ἐρείπια τῶν ναῶν, ὅλοι οἱ τάφοι περικαλύπτονται ὑπὸ ἱερογλυφικῶν, ἡ ἔλλειψις τοιούτων ἐν τῇ μεγάλῃ πυραμίδι ὑποδεικνύει τὴν ἀρχαίαν χρονολογίαν τῆς οἰκοδομῆς ταύτης, τὴν μεγάλην αὐτῆς ἀρχαιότητα.

Δυσεπίλυτον πρόβλημα πρόκειται καὶ σήμερον ἔτι, μεθ' ὅλας τὰς ἐπιστημονικὰς προόδους, πῶς δηλ. οἱ ἀρχαῖοι τῶν Αἰγυπτίων ἀρχιτέκτονες ἠδυνήθησαν νὰ κατασκευάσωσιν ἐν οὑτωσὶ πελωρίῳ κτιρίῳ ἐσωτερικὰς παρόδους καὶ θαλάμους, οἵτινες, καίτοι ἐφ' ἑαυτῶν ἔχοντες βάρος ἑκατομμυρίων ὀκάδων, ἠδυνήθησαν νὰ διατηρήσωσι μετὰ ἑξήκοντα καὶ ἐπέκεινα αἰῶνας, ἅπασαν τὴν ἀρχικὴν κανονικότητα, χωρὶς νὰ ὑποκλίνωσι τὸ παράπαν κατ' οὐδὲν σημεῖον.

Ἡ Σφίγξ, ἐν ὀλίγῃ ἀποστάσει ἀπὸ τῆς μεγάλης πυραμίδος, ἐνοκλάζουσα καὶ ἐν τῷ γρανίτῃ τοῦ ὀροπεδίου λελαξευμένη, προσπέφυκε τῷ ἐδάφει. Τὸ ὕψος αὐτῆς (75 περίπου ποδῶν) ὑποδεικνύει τὴν ἀπέραντον ἐργασίαν ἣν ἐδέησε νὰ καταβάλωσιν ὅπως σχηματίσωσι τὸ πέριξ αὐτῆς κενὸν καὶ ἰσοπεδώσωσι τὴν ἐπιφάνειαν ἐφ' ἧς ἵσταται. Τὸ μῆκος αὐτῆς εἶνε 120 ποδῶν· τὸ ἀπὸ τῆς γαστρὸς μέχρι τοῦ πώγωνος ὕψος εἶνε 50 ποδῶν, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ πώγωνος μέχρι τῆς κορυφῆς 25 ποδῶν· ἡ περιφέρεια τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸ μέτωπον 80 ποδῶν. Αἱ στιβάδες τοῦ γρανίτου, ἐξ οὗ ἀπεχωρίσθη, ποικίλλουσι περιέργως τὸ πρόσωπον δι' ὁριζοντίων ζωνῶν. Τὸ στόμα ἐσχεδιάσθη ἐκ τοιαύτης τινὸς γραμμῆς, διαχωριζούσης τὰ στρώματα τοῦ γρανίτου.

Ὑπάρχει κοίλωμά τι, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς, ὅπερ θὰ ἐχρησίμευεν εἰς συμβολικοὺς στολισμούς, διὰ τιάραν ἴσως θρησκευτικὴν ἢ στέμμα βασιλικόν. Αὐτὸς ὁ μονόλιθος, χρώματος ὑπερύθρου, ἐπὶ τῆς ἄμμου ὀρθούμενος, παράγει εἰς τὴν φαντασίαν ἀποτέλεσμα τεράστιον. Εἶνε φάσμα λίθινον, φαινόμενον οἱονεὶ προσέχον· νομίζει τις ὅτι τὸ φάσμα τοῦτο παρατηρεῖ, ἀκούει· τὸ μέγα οὖς φαίνεται ἀντιλαμβανόμενον τοῦ θορύβου τοῦ παρελθόντος· τὰ πρὸς Ἀνατολὰς ἐστραμμένα ὄμματα φαίνονται ἐπισκοποῦντα τὸ μέλλον· τὸ βλέμμα ἐνέχει κἄτι τι ἀτενές, μαγεῦον τὸν θεατήν. Ἐπὶ τῆς εἰκόνος ταύτης, κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν ἄγαλμα, κατὰ τὸ ἥμισυ δὲ βουνόν, ἀνακαλύπτει τις ἰδιάζουσάν τινα μεγαλοπρέπειαν, μεγάλην τινὰ γαλήνην καὶ ἀρκετὴν μάλιστα δόσιν γλυκύτητος.

Ἡ ἑλληνικὴ μυθολογία ἐμπνεομένη παρὰ τῶν μύθων τῶν περιηγητῶν, ὅσοι παρετήρησαν αὐτὸ τὸ μνημεῖον μακρόθεν ἔλεγεν ὅτι ἡ Σφὶγξ ἦτο θηρίον κατὰ τὸ ἥμισυ ζῶον καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι, ἐν ἰδιοτροπίᾳ, ὑπέβαλλεν εἰς τοὺς διαβάτας τὸ ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος ἐπιλυθὲν αἴνιγμα. Ὁ μῦθος αὐτὸς διαστρέφει τὸν μεγαλοπρεπῆ αἰγυπτιακὸν συμβολισμόν, ὃν ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία διέγνω ὅτε ὁ Πλάτων ἐμυήθη παρὰ τῶν Μάγων τῆς Μέμφιδος εἰς τὰ Μυστήρια τοῦ Ἑρμοῦ-Θώθ. Ἡ Σφίγξ, ἧς ὁ ἀρχαϊκὸς τύπος ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης πυραμίδος, ἀναπαρίστατο εἰς τὴν εἴσοδον ὅλων τῶν ναῶν. Εἶνε τῳόντι αἴνιγμα λίθινον, πρόλογος σιωπηλός, κλεὶς μυστηριώδης τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης.

Ἡ Σφὶγξ ἧς ἡ ἐτυμολογία (σφίγγω) ἐκφράζει τὴν ἰδέαν τοῦ περιβάλλειν, συνδέειν, συνίσταται ἔκ τινος συνθέτου τετραμόρφου. Ἡ ἑνότης αὐτῆς λαμβάνει τὰ στοιχεῖα ἐκ τεσσάρων συμβόλων. Ἔχει κεφαλὴν *Γυναικός*, σῶμα *Ταύρου*, ὄνυχας *Λέοντος*, πτέρυγας *Ἀετοῦ* (1). Τὸ σύνολον παρίστησι φυσιογνωμίαν φανταστικήν· ἀλλὰ πᾶν ἴχνος τερατωδίας ἐξαφανίζεται, ἅμα ὡς τὸ πνεῦμα τῶν συμβόλων ἐπελθὸν παράσχῃ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ζωήν.

Ἡ *κεφαλὴ τῆς γυναικὸς* προσωποποιεῖ τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν, ἥτις,πρὶν ἢ εἰσέλθῃ διὰ τῆς δράσεως εἰς τὸ στάδιον τοῦ μέλλοντος ὀφείλει νὰ σπουδάσῃ τὸν τοῦ βίου σκοπόν, τὸν προορισμόν,τὰ μέσα δι' ὧν

---

(1) Σ. Μ. Ταυτὰ ταῦτα εἶνε καὶ τὰ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν σύμβολα.

θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ, τὰς δυσκολίας ἃς δέον ν' ἀποφύγῃ, τοὺς σκοπέλους οὓς μέλλει νὰ ὑπερβῇ.

Τὸ *ταύρειον στῆθος* δηλοῖ ὅτι ὁ διὰ τῆς ἐπιστήμης ὡπλισμένος ὀφείλει ὑπὸ τοῦ κέντρου τῆς ἐπιμόνου βουλήσεως ὠθούμενος, καὶ ἐν ἀπαθείᾳ καὶ ὑπομονῇ διατελῶν, νὰ διορύσσῃ βῆμα πρὸς βῆμα τὴν πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν ἢ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ ἄγουσαν.

Οἱ *ὄνυχες τοῦ λέοντος* δηλοῦσιν ὅτι, ὅπως ἐπιτύχῃ ὁ ἄνθρωπος τοῦ παρὰ τοῦ νοὸς ὁρισθέντος σκοποῦ, δὲν ἀρκεῖ αὐτῷ τὸ *βούλεσθαι* μόνον, ἀλλὰ δέον αὐτῷ καὶ τὸ *τολμᾶν*: δὲν ἀρκεῖ τὸ ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ δέον διαμάχεσθαι ἔσθ' ὅτε καὶ διανοίγειν τὴν ὁδὸν διὰ τῆς βίας. (1)

Αἱ *πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ*, συμπτυσσόμεναι ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ ὄγκου τῆς Σφιγγός, δηλοῦσιν, ἐπὶ τέλους, ὅτι δέον νὰ περικαλύπτωμεν διὰ πυκνοῦ πέπλου τοὺς σκοποὺς μας, μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς δράσεως μετὰ τοιαύτης ἀποφάσεως, ὥστε, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ἵπταται αὕτη εἰς τὰ ὕψη τοῦ θράσους.

Ὁ Ἱεροφάντης ἔλεγεν εἰς τὸν μύστην: «Ἴσθι παρατηρεῖν μετ' ἀκριβείας καὶ βούλεσθαι μετὰ δικαιοσύνης· γνῶθι τολμᾶν πᾶν ὅ,τι ἡ συνείδησις ἐπιτρέπει· γνῶθι σιγᾶν ἐπὶ τοῖς σκοποῖς σου· ἂν δέ, παρὰ τὴν καρτερίαν σου, ἡ ἐπαύριον φαίνεται οὖσα συνέχεια τῶν ἀγώνων τῆς προτεραίας, πρόβαινε . . . πρόβαινε ἀείποτε πρὸς τὸν σκοπόν σου. Τὰ ἑπτὰ Δαιμόνια τοῦ Ῥοδοσταυρίτου, οἱ φύλακες τῆς ἱερᾶς κλειδὸς τῆς κλειούσης μὲν τὸ παρελθόν, διανοιγούσης δὲ τὸ μέλλον, θὰ θέσουν ἐπὶ τοῦ μετώπου σου τὸ στέμμα τῶν Δεσποτῶν τοῦ Χρόνου!...»

Ἡ Σφὶξ λοιπὸν δὲν ἦτο εἴδωλον, οὐδὲ αἱμοβόρον θηρίον, κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς μύθους, ἀλλὰ τὸ σύμβολον τῆς ἀκαταλογίστου δυνάμεως, ἣν δύναται νὰ κατάσχῃ ἡ ἀνθρωπίνη βούλησις διευθυνομένη παρ' ἐκλεκτῆς νοημοσύνης. Εἶνε τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα, ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία λέξις τῆς ὑψηλῆς μυσταγωγίας.

Ἡ μυσταγωγία, μεγαλεῖον τῆς σοφίας, δὲν μετεδίδετο ἀδιαφόρως οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ μέλη τοῦ αἰγυπτιακοῦ κλήρου. Ὑπῆρχε καὶ μεταξὺ τῶν ἱερέων ἱεραρχία εὐφυΐας, προτερημάτων καὶ λειτουργιῶν, κλίμαξ τις ἐπιστημονικῶν βαθμῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐπεβαρύνετο μὲ μίνα

---

(2) Σ. Μ. Μήτοι τὸ τοιοῦτο σχετίζεται πρὸς τὸ τοῦ Εὐαγγελίου: «Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται»;

δοκιμασίαν. Ἑκάστη δοκιμασία ἀπεδείκνυε τὸν βαθμὸν τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ μύστου. Εἰς τὸν ἐν μιᾷ τῶν δοκιμασιῶν σφαλλόμενον δὲν ἐπετρέπετο νὰ ὑποστῇ αὐτὴν δευτέραν φοράν. Ἂν αὐτὸς ἦτο υἱὸς Μάγου, διέμενεν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ὃ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπερβῇ· τῷ ἐνεπιστεύοντο, ἐν τοῖς ναοῖς, ἔργον τι σύμφωνον πρὸς τὰς φυσικάς του δυνάμεις· τῷ ἦτο ἀπηγορευμένον ν' ἀνέλθῃ εἰς ἀνώτερα ἀξιώματα.

Ἂν δὲ ὁ ὑποψήφιος ἦτο ξένος τις, ὤφειλεν οὗτος νὰ ὑποβληθῇ πρότερον εἰς αὐστηρὰν ἐξέτασιν ὡς πρὸς τὸν παρελθόντα βίον του· ἂν ἡ ἐξέτασις ἀπέβαινεν εὐνοϊκή, τὸ συνέδριον ἀπεφάσιζε διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὰς δοκιμασίας. Ἡ πρώτη δοκιμασία ἦτο ἀρκούντως τρομερά, ὥστε νὰ τὸν ἠνάγκαζεν (ἂν δὲν ἐνυπῆρχεν αὐτῷ ψυχὴ σθεναρὰ) νὰ ὀπισθοχωρήσῃ· ἦτο δ' ἐλεύθερος νὰ ἀποχωρήσῃ τότε. Ἀλλ' ἂν ἡ πρώτη δοκιμασία ὑπερενικᾶτο καὶ τὰ πρῶτα σύμβολα τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης εἶχον ἤδη ἀποκαλυφθῆ καὶ ἐξηγηθῆ εἰς τὸν ὑποψήφιον, ἀπετύγχανε δ' οὗτος εἰς τὰς ἐπιλοίπους δοκιμασίας, τότε τρομερὸς νόμος, νόμος ἀμετάκλητος τὸν κατεδίκαζε νὰ ἐξαφανισθῇ ἐν τῷ μυστηριώδει περιβόλῳ: δὲν ἐπανέβλεπε πλέον τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ Πυθαγόρας, ὁ Θαλῆς, ὁ Πλάτων, ὁ Εὔδοξος διῆλθον μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας ὅλας τὰς φάσεις τῆς μυσταγωγίας. Ὁ Πυθαγόρας ἔσχε διδάσκαλον τὸν ἀρχιπροφήτην Σόνχιν. Ὁ Πλάτων ἐδιδάχθη ἐπὶ δεκατρία ἔτη παρὰ τῶν Μάγων Παθενέϊτβ, Ὀχόαπς, Σέχτνουφιν, Ἔθωμον ἐκ Σεβεννιθίς. Οὕτως ἡ διάσημος ἐκείνη διδασκαλία ἡ διατηρήσασα τὸ ὄνομα *πλατωνική*, ἡ τόσῳ πολὺ ἐπιδράσασα ἐπὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἀναπτύξεως τῶν χριστιανικῶν ἰδεῶν, προῆλθεν ἐκ τῶν ἀδύτων τῆς Μέμφιδος καὶ Ἡλιουπόλεως.

Ἰδοὺ αἱ πρώτισται τῶν δοκιμασιῶν τῆς μυσταγωγίας κατὰ τὸν Ἰάμβλιχον (Περὶ μυστηρίων λόγος).

Ἡ Σφὶγξ ἐχρησίμευεν ὡς εἴσοδος εἰς τὰ ἱερὰ ὑπόγεια, ἐν οἷς διενηργοῦντο αἱ δοκιμασίαι τῆς Μαγικῆς Σοφίας. Ἡ εἴσοδος αὕτη, ἀποπεφραγμένη νῦν ὑπὸ τῆς ἄμμου καὶ τῶν ἐρειπίων, διαφαίνεται εἰσέτι μεταξὺ τῶν ἐμπροσθίων κνημῶν τοῦ ὀκλάζοντος κολοσσοῦ. Τὸ πάλαι ἐκλείετο δι' ὀρειχαλκίνης θύρας, ἧς ὁ μυστικὸς μηχανισμὸς ἦτο γνωστὸς παρὰ τοῖς Μάγοις μόνον· ὡς φύλακα εἶχε τὸν τοῦ δημοσίου σεβασμόν· εἶδός τι θρησκευτικοῦ τρόμου διεφύλαττε κάλλιον τὸ ἀπαρα-

βίαστον παρὰ ὡπλισμένη τις ἄλλη προστασία. Ἐν τῇ γαστρὶ τῆς Σφιγγὸς ὑπάρχουσιν ὡρυγμένα στενά, συγκοινωνοῦντα μετὰ τῶν ὑπογείων τῆς μεγάλης πυραμίδος. Οἱ διάδρομοι οὗτοι ἀλληλοδιεχωρίζοντο μετὰ τοιαύτης τέχνης, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ διαστήματος τῆς διόδου, τῆς διαχωριζούσης τὰ δύο μνημεῖα, ὥστε ἄν τις εἰσήρχετο τυχαίως καὶ ἄνευ ὁδηγοῦ εἰς τὸ ἀδιεξίτητον αὐτῶν σύμπλεγμα, ἠναγκάζετο νὰ ἐπανέρχηται ἀπαύστως εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐξ οὗ ἀνεχώρει.

Ἐδέησε τεραστία ἰσχὺς ἐργασίας ἵνα διανοιχθῇ ἐν τῷ γρανιτικῷ ὄγκῳ αὐτὸς ὁ μυστηριώδης λαβύρινθος. Τὸ ἔργον δὲ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι οἱ μηχανικοὶ τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου οὐδόλως ὑστέρουν τῶν σοφῶν μηχανικῶν οἵτινες διορύσσουσι σήμερον τὰς σιδηροδρομικὰς σύριγγας.

Οἱ δύο πρῶτοι μῦσται, λόγῳ ἡλικίας, περιβεβλημένοι διὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Θεσμοθέτου καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἱεροτελεστίας, ὡδήγουν τὴν νύκτα τὸν ξένον δόκιμον, ὅστις ὤφειλε νὰ ὑπείκῃ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ὁδηγῶν του, θεωρῶν τὰς γνώμας των ὡσεὶ διαταγὰς καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐρώτησιν δικαιούμενος. Ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Μέμφιδος ἐξόδου του ἐπέδενον τοὺς ὀφθαλμούς του ἵνα μὴ δυνηθῇ νὰ γνωρίσῃ τὸ ὅπερ ἤθελε διατρέξῃ διάστημα οὐδὲ τὸ ἀπόκρυφον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὁδηγηθῇ.

Πειραθῶμεν ἤδη ν' ἀφηγηθῶμεν πῶς ἐξετυλίσσετο τὸ δρᾶμα τῶν ἐν λόγῳ ὑπογείων δοκιμασιῶν:

Ὁ δόκιμος ὁδηγεῖται ἐνώπιον τῆς Σφιγγός. Ἡ ὀρειχάλκινος θύρα ἀνοίγει καὶ ἐπανκκλείει ἀθορύβως ὑπὸ τὴν ὤθησιν τοῦ μυστηριώδους ἐσωτερικοῦ μηχανισμοῦ, ὁ εἷς τῶν Θεσμοθετῶν λαμβάνει λύχνον ἐκ τοῦ τοίχου καὶ προηγεῖται φωτίζων τὴν ὁδόν· ὁ δεύτερος ὁδηγεῖ τὸν δόκιμον κρατῶν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός, ὅπως κατέλθῃ κλίμακα ἑλικοειδῆ ἐξ 22 βαθμίδων· ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος ἀνοιγοκλείεται ἑτέρα ὀρειχάλκινος θύρα δι' ἧς εἰσέρχονται εἰς αἴθουσαν κυκλοειδῆ. Τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τῆς θύρας εἶνε κεκαλυμμένον ἐξ ἐπιχρίσματος γρανιτικοῦ, ὁμοίου χρώματος τῶν πλευρῶν τῆς αἰθούσης, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ διακρίνηται τὸ διαχώρισμα τῆς θύρας. Ἐδῶ ἄρχεται ἡ δοκιμασία. Οἱ δύο Θεσμοθέται σταματῶσι βιαίως τὸν δόκιμον προσπαθοῦντες νὰ τὸν πείσωσιν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἄκραν ἀβύσσου εἰς ἣν ἓν βῆμα περιπλέον θὰ τὸν κατεκρήμνιζε. «Ἡ ἄβυσσος αὕτη, τῷ λέγουσι,

περικυκλοῖ τὸν ναὸν τῶν Μυστηρίων, προφυλάττουσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐθάδους περιεργείας τῶν βεβήλων· ἀφίχθημεν ἐνωρίτερον· οἱ ἀδελφοί μας δὲν κατεβίβασαν εἰσέτι τὴν αἰωρητὴν γέφυραν δι' ἧς οἱ μῦσται μεταβαίνουσιν εἰς τὴν ἱερὰν γῆν. Ἂς ἀναμείνωμεν τὴν ἄφιξιν αὐτῶν· ἀλλ' ἂν ἀγαπᾷς τὴν ζωήν σου μὴ κινηθῇς τὸ παράπαν, σταύρωσον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, μὴ καταβιβάσῃς τὸν ἐπίδεσμον τῶν ὀφθαλμῶν μέχρις οὗ σοι δοθῇ τὸ σημεῖον νὰ προχωρήσῃς».

Ὁ δόκιμος γινώσκει ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν εἶνε πλέον κύριος ἑαυτοῦ καὶ ὅτι διὰ παθητικῆς ὑπακοῆς ὀφείλει νὰ διέλθῃ τοὺς κινδύνους δι' ὧν θὰ δοκιμασθῇ τό τε ψυχικὸν αὐτοῦ σθένος ὡς καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του. Ὑπεβλήθη ἑκουσίως καὶ ἐκ τοῦ προτέρου εἰς αὐτὸν τὸν ὅρον τῆς ὑπακοῆς. Ἔχει πεποίθησιν εἰς τὴν νοημοσύνην του, τὴν βούλησίν του· φλέγεται δ' ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ γνωρίσῃ τὰ μυστήρια, ὧν τὴν κλεῖδα θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως· ἀλλ' ὅσῳ ἰσχυρὸν κἂν νομίζῃ ἑαυτόν, ἔχει ἐν τούτοις αἰσθήσεις, αἱ δὲ αἰσθήσεις ῥιγοῦσιν ἐν τῷ οὐδῷ τῶν ἀγνώστων πραγμάτων.

Ἐν ὅσῳ ὁ δόκιμος περιστέλλεται ἐν ἑαυτῷ πειρώμενος νὰ συλλέξῃ δυνάμεις κατὰ τῆς πρώτης ταύτης συγκινήσεως, οἱ Θεσμοθέται λαμβάνουσιν ἔκ τινος βωμοῦ δύο ἐσθῆτας λινὰς καὶ λευκάς, δύο ζώνας, τὴν μίαν χρυσῆν τὴν δ' ἑτέραν ἀργυρᾶν, καὶ δύο προσωπίδας, τὴν μὲν εἰκονίζουσαν κεφαλὴν λέοντος, τὴν δέ, κεφαλὴν ταύρου. Ἡ λευκὴ ἐσθὴς εἶνε τὸ σύμβολον τῆς μαγικῆς ἀγνότητος· ὁ χρυσὸς τὸ σύμβολον τοῦ Ἡλίου, ὁ ἄργυρος τῆς Σελήνης· ἡ κεφαλὴ τοῦ *Λέοντος*, εἶνε τὸ συμβολικὸν τοῦ ζωδιακοῦ σημείου ὅπερ ἡ ἀστρολογικὴ γλῶσσα καθιεροῖ ὡς θρόνον τοῦ *Ἡλιακοῦ* Δαιμονίου· ἡ κεφαλὴ τοῦ *Ταύρου* συμβολίζει τὸ ζωδιακὸν σημεῖον ἐφ' οὗ ἡ *Σελήνη* ἐπιδρᾷ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Οἱ Θεσμοθέται περιβεβλημένοι διὰ τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἰδιοτήτων εἰκονίζουσι λοιπὸν τὰ δύο αἰγυπτιακὰ Δαιμόνια *Πι-Ρὲ* καὶ *Πι-Ἰὸχ* ἅτινα διέπουσι τὰς κινήσεις τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης, τῶν δύο τούτων ἀστέρων εἰς οὓς ἡ Μαγεία ἀπέδιδε τὴν μεγαλειτέραν ἐπενέργειαν ἐπὶ τῶν γηΐνων ὄντων. Ὁ συμβολισμὸς οὗτος ὑπεδήλου ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἡ σπουδὴ τῶν νόμων τῆς ὁρατῆς φύσεως εἶνε ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς ἀνυψώσεως πρὸς τὸν ὑψηλότερον καταυγασμὸν τοῦ πνεύματος. Ἀλλ' ἡ ἔννοια τῶν ὁλικῶν σημείων ἀπεκαλύπτετο εἰς τὸν δόκιμον μετὰ τὸ πέρας μόνον τῶν δοκιμασιῶν.

῞Αμα ὡς οἱ Θεσμοθέται περιβληθῶσι τὰς προσωπίδας, ἑτοιμάζεται ἐν τῷ ἐδάφει καὶ ἐν μεγίστῳ θορύβῳ καταπακτή τις, ἐπ' αὐτῆς δὲ φαίνεται φάσμα μηχανικὸν ἐξερχόμενον κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τοῦ κοιλώματος καὶ πάλλον δρέπανον, συγχρόνως δὲ φωνή τις πενθήρης ἀκούεται κάτωθεν τῆς γῆς λέγουσα: «Οὐαὶ τῷ βεβήλῳ τῷ διαταράσσοντι τὴν ἡσυχίαν τῶν τεθνεώτων! . . .» Τότε δέ, ἀποσυρομένου παρ' ἑνὸς τῶν Θεσμοθετῶν τοῦ ἐπιδέσμου τοῦ δοκίμου, εὑρίσκεται οὗτος ἐνώπιον τῶν τριῶν τερατωδῶν μορφῶν, αἵτινες πειρῶνται νὰ τῷ προκαλέσωσι τὴν πρώτην λιποψυχίαν. Ἂν ὅμως ὁ δόκιμος διατηρήσῃ τὸ ἀρκοῦν σθένος ἀπέναντι τοῦ δρεπάνου ὅπερ ἑπτάκις διὰ διαδρομικῆς κινήσεως ἐπιψαύει τὸ σῶμά του, τότε τὸ φάσμα ἐξαφανίζεται, ἡ καταρρακτὴ ἐπανακλείεται, οἱ δὲ Θεσμοθέται ἐκκαλυπτόμενοι συγχαίρουσιν αὐτῷ διὰ τὸ ἐπιδειχθὲν θάρρος του: «Ἠσθάνθης, τῷ λέγουσι, τὴν ψυχρότητα τοῦ θανατηφόρου σιδήρου καὶ ὅμως δὲν ὠπισθοχώρησες· παρετήρησες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν τρόμον καὶ περιεφρόνησες αὐτόν· ἔχει καλῶς· ἐν τῇ πατρίδι σου δύνασαι νὰ καταστῇς ἥρως καὶ νὰ θαυμασθῇς ὡς τοιοῦτος· ἀλλά, παρ' ἡμῖν, ὑπάρχει ἑτέρα ἀρετὴ ὑψηλοτέρα τῆς ἀνδρικῆς γενναιότητος, δηλ. ἡ ἑκουσία ταπείνωσις, ἡ θριαμβεύουσα τῆς ματαιοφροσύνης. Ἔχεις τὸ σθένος πρὸς τοιαύτην νίκην τοῦ ἑαυτοῦ σου;»

Ὁ δόκιμος, ἐνθαρρυνθεὶς οὕτως ὑπὸ τῆς εὐμενείας τῶν ὁδηγῶν του, νομίζει περατωθεῖσαν τὴν φυσικὴν δοκιμασίαν καὶ προσφέρεται θαρραλέως καὶ εἰς τὰς ἠθικὰς δοκιμασίας. «Καλὰ λοιπόν, τῷ λέγουν, ἀνάγκη τώρα νὰ ἕρπῃς κατὰ γῆς μέχρις οὗ ἀφιχθῇς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἱεροῦ ἔνθα οἱ ἀδελφοὶ σὲ ἀναμένουσιν ἵνα σοι παράσχωσι τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν δύναμιν πρὸς ἀντάλλαγμα τῆς ταπεινότητός σου· θέλεις νὰ ὑποβληθῇς εἰς αὐτὸ τὸ κοπιῶδες ταξείδιον;» Ὁ δόκιμος δέχεται. «Λάβε λοιπὸν αὐτὸν τὸν λύχνον· τοῦτο εἰκονίζει τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ, τὸ παρακολουθοῦν ἡμᾶς ὅτε βαδίζομεν κεκρυμμένοι ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων βλεμμάτων. Ὕπαγε θαρραλέως· δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῇς ἢ σὲ αὐτὸν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ τῆς ἀπομονώσεως».

Ἐνῷ δὲ ὁ δόκιμος λαμβάνει τὸν λύχνον παρὰ τοῦ ἑνὸς τῶν Θεσμοθετῶν, ὁ ἕτερος Θεσμοθέτης ἅπτεται μηχανισμοῦ τινος, κεκρυμμένου ἐν τῷ τοίχῳ καὶ οὕτως ἀνοίγεται πάροδος ἀψιδοειδής, τόσῳ στενὴ καὶ χαμηλή, ὥστε δὲν δύναται τις νὰ τὴν διέλθῃ ἢ ἕρπων ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τῶν χειρῶν. «Ἡ ὁδὸς αὐτὴ ἔσται διὰ σέ, τῷ λέγουσιν

οἱ Θεσμοθέται, ἡ εἰκὼν τοῦ μνήματος ἐν ᾧ πᾶς τις θὰ κατακλιθῇ τὴν ἑσπέραν τῆς γηΐνου ζωῆς, ἵνα ἀφυπνισθῇ, ἐλεύθερος τῆς σκοταίας ὕλης, εἰς τὴν αἰώνιον αὐγὴν τῆς ζωῆς τῶν Πνευμάτων. Ἐνίκησες τὸ φάσμα τοῦ θανάτου· ὕπαγε νὰ θριαμβεύσῃς τῶν καταπλήξεων τοῦ τάφου».

Ἂν ὁ δόκιμος ἐφαίνετο διστάζων νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν τὴν ὀπήν, οἱ Θεσμοθέται ἀπεῖχον νά τον κατηγορήσωσιν ἐπὶ ἀδυναμίᾳ ἢ νά τον ἐνθαρρύνωσιν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δοκιμασίας. Ἀνέμενον ἐν σιγῇ ἐπί τινα λεπτά· ἂν δὲ καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τούτων δὲν ἀπεφάσιζεν ὁ δόκιμος, τότε ἐπέδενον καὶ πάλιν δι' ἐπιδέσμου τὸ πρόσωπόν του καὶ τὸν ὡδήγουν ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ τόπου. Δὲν ἐπετρέπετο δὲ νὰ ἐπαναληφθῇ ἀργότερον ἡ δοκιμασία· ἀμέσως ἐξεδίδετο ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνικανότητος. Ἂν εὐχαρίστως ἀνεδέχετο ὁ δόκιμος, τότε οἱ Θεσμοθέται τὸν ἀπεχαιρέτων εὐχόμενοι αὐτῷ εὐόδιον. Ἅμα ὡς τὸ σῶμα τοῦ δοκίμου ἐχάνετο ἐν τῷ γρανιτικῷ σωλῆνι, ἡ ὀρειχάλκινος πλὰξ ἐπανέπιπτεν ὄπισθεν μετὰ μεταλλικοῦ δούπου, φωνὴ δέ τις μακρόθεν ἠκούετο λέγουσα: «Ἐνταῦθα ἀπόλλυνται οἱ μωροὶ οἱ ὀρεγόμενοι τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἰσχύος! . . .»

Ὁ θρηνώδης οὗτος λόγος, ἑπτάκις ἐπαναλαμβανόμενος δι' ἀκουστικοῦ μηχανισμοῦ, θλιβερῶς ἠχεῖ ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ δοκίμου. Ἐγένετο ἆρά γε θῦμα τῆς ἀπερισκέπτου ἐμπιστοσύνης του; Μήπως οἱ Μάγοι καταδικάζουσιν εἰς θάνατον πάντα ξένον ἐφιέμενον νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστήριά των; Ἀλλὰ τότε διατί δὲν τὸν ἐφόνευον διὰ τοῦ δρεπάνου; Διατί νὰ τὸν ἐνταφιάσωσι ζῶντα; Διατί νὰ τῷ δώσωσι λύχνον; Ἡ ἀμφιβολία μεμιγμένη μετὰ τοῦ τρόμου προὐκάλει πλείονα ἀγωνίαν. Ἐν τούτοις ἕρπει ὀλίγον ἔτι πρὸς τὰ πρόσω καὶ παρατηρεῖ μετ' αὐξούσης πάντοτε ταραχῆς ὅτι ἡ διεύθυνσις τοῦ σωλῆνος εἶνε ἐπικλινὴς καὶ ὅτι βυθίζεται οὗτος ἔτι μᾶλλον εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς. Μέχρι τίνος προχωρεῖ ἆρά γε ἡ κατωφέρεια αὕτη; Καὶ ἂν ὁ μικρὸς λύχνος σβεσθῇ; τί μέλλει γενέσθαι; Ἕρπει . . . ἕρπει ἀκόμη. Αἴφνης παρατηρεῖ ὅτι ὁ μὲν σωλὴν ἤρξατο διαστελλόμενος, ὁ δὲ θόλος ἀνυψούμενος, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν κατωφερές· ἀφικνεῖται, ἐν τέλει, εἰς τὸ χεῖλος εὐρέος κρατῆρος, ἐν σχήματι ἀνεστραμμένου κώνου, οὗτινος οἱ τοῖχοι ἐπικαλύπτονται ἔκ τινος ἐπιχρίσματος τόσῳ ἐστιλβωμένου, ὥστε κατὰ τὰς τρεμούσας ἀναλαμπὰς τοῦ λύχνου φαίνονται ὡσεὶ ἐκ χάλυβος. Κλίμαξ σιδηρᾶ διαδέχεται τὸν σωλῆνα καὶ

ἐμβυθίζεται εἰς σκότος ἀνυπολόγιστον. Ἔμπροσθεν . . . τὸ ἄγνωστον, πλῆρες κινδύνων· ὄπισθεν . . . ὀπισθοχώρησις ἀπηγορευμένη· μεταξὺ δ' αὐτῶν τῶν δύο ἀπειλῶν, ἀδράνειά τις, ἐν ἀθυμίᾳ καὶ μετὰ τοῦ θανάτου ἐν σκιαγραφίᾳ, δύναται ν' ἀποτρελλάνῃ καὶ τὸν στωϊκώτερον τῶν φιλοσόφων. Τὸ λογικὸν ἐν τούτοις δίδει τελευταίαν τινὰ συμβουλήν· δέον νὰ προχωρήσῃ βῆμα πρὸς βῆμα μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ δυνατοῦ.

Ἡ σιδηρᾶ κλίμαξ ἀριθμεῖ 78 στηρίγματα, οἱονεὶ βαθμίδας· φθὰς ὁ δόκιμος εἰς τὸ κατώτερον, ἀναγνωρίζει μετὰ νέας φρίκης ὅτι ὁ κῶνος καταλήγει εἰς βάραθρον χαῖνον, ὅπερ τὸν προσελκύει ὡς τὸ τελευταῖον μυστήριον τῆς ἀδυσωπήτου μοίρας. Ῥιγῶν ἐξ ὑπερτάτου τρόμου, ἀλλ' ἐπικαλούμενος πρὸς ἀντίληψιν τὴν ἐσχάτην δύναμιν τῆς ἀπελπισίας, ἀναβαίνει ἕρπων ἀναβαθμίδας τινὰς καὶ περισκοπεῖ μετὰ τρόμου τὸ παρὰ τοῦ ἀμυδροῦ φωτὸς τοῦ λύχνου φωτιζόμενον μικρὸν διάστημα. Διαβλέπει τότε ἀριστερᾷ σχισμάδα τινά, ἣν δὲν εἶχε παρατηρήσει κατὰ τὴν κατάβασίν του. Διὰ τῆς ῥωγάδος ταύτης δύναται νὰ διέλθῃ εἷς ἄνθρωπος. Ἐνῷ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀναρτᾶται ἐκ τῆς κλίμακος, φέρει διὰ τῆς ἑτέρας τὸν λύχνον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἀνακαλύπτει βάθρα τινά· θὰ εἶνε βέβαια κάποια ὁδός· ἀλλὰ ποῦ νὰ ἄγῃ; . . . ὁπωσδήποτε ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοῦ βαράθρου· ἐπὶ ματαίῳ δὲν θὰ ἐτέθησαν ἐκεῖ τὰ βάθρα ταῦτα. Ἐπὶ τοῦ πρώτου λοιπὸν ἐξ αὐτῶν σπεύδει ν' ἀναπαυθῇ ἐπ' ὀλίγον ὁ δόκιμος καὶ οὕτω τῷ ἐπανέρχονται ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη. Ἐννοεῖ ἐνστίκτως, καίτοι μὴ βλέπων τὸν τρόπον, ὅτι προσεγγίζει εἰς τὸ τέρμα τῆς δοκιμασίας· μέμφεται ἑαυτοῦ ἐπὶ τῇ ἐνδομύχως ἀπευθυνθείσῃ κατηγορίᾳ κατὰ τῶν Μάγων καὶ ἀναμιμνήσκεται τῆς προειδοποιήσεώς των: *ὕπαγε ἀφόβως· οὐδένα ἔχεις νὰ φοβῆσαι ἢ σεαυτὸν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ τῆς μοναξίας.*

Μετά τινων στιγμῶν σκέψιν, ἐπενεγκοῦσαν τὴν γαλήνην εἰς τὴν διάνοιάν του ἀνίπταται καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν ῥωγμήν, βαδίζων μετὰ προσοχῆς ἐπὶ τῶν στενῶν βαθμίδων. Ἡ ὁδὸς αὕτη στρέφεται ἑλικοειδῶς καὶ διέρχεται τὸν βράχον ὡσεὶ τρύπανον. Εἰς τὸ 22ον βάθρον ἵδρυται ὀρειχάλκινον δρύφρακτον, δι' οὗ ὁ δόκιμος διακρίνει ἐκτενῆ παστάδα ὑποβασταζομένην ὑπὸ καρυατίδων τετορνευμένων καὶ εἰκονιζουσῶν 24 σφίγγας, δώδεκα δεξιᾷ καὶ δώδεκα ἀριστερᾷ. Ἐν ἑκάστῳ διαστήματι, διαχωρίζοντι δύο σφίγγας, ὁ τοῖχος εἶνε κεκαλυμμένος ἐκ τοιχογραφημάτων παριστανόντων πρόσωπα καὶ σύμβολα

μυστηριώδη. Αὐτοὶ οἱ 22 πίνακες τεθειμένοι ἀνὰ δύο κατὰ πρόσωπον φωτίζονται ὑπὸ 11 τριπόδων ὀρειχαλκίνων, τοποθετημένων ἐντὸς γραμμῆς διαχωριζούσης κατὰ μῆκος τὸ μέσον τῆς παστάδος. Ἕκαστος τρίπους φέρει ἀνὰ μίαν σφίγγα κρυσταλλίνην, ἐν ᾗ καίει θρυαλλὶς ἐξ ἀμιάντου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐλαίου ἀρωματισμένου.

Εἷς Μάγος, φέρων ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ ὄνομα *Παστοφόρος* (φύλαξ τῶν ἱερῶν συμβόλων), προσέρχεται ν' ἀνοίξῃ τὸ δρύφρακτον καὶ λέγει πρὸς τὸν δόκιμον ὑπομειδιῶν: «Υἱὲ τῆς Γῆς, ὡς εὖ παρέστης. Διέφυγες τῆς παγίδος τῆς ἀβύσσου, ἀνεκάλυψες τὴν ὁδὸν τῶν σοφῶν. Ὀλίγοι πρὶν σοῦ ὑπερενίκησαν αὐτὴν τὴν δοκιμασίαν· οἱ ἕτεροι ἀπώλοντο. Ἐπειδὴ ἡ μεγάλη Ἶσις σὲ προστατεύει, θά σε ὁδηγήσῃ, ὡς ἐλπίζω, ὑγιᾶ καὶ σῶον μέχρι τοῦ ἀδύτου, ἔνθα ἡ ἀρετὴ στεφανοῦται. Ὀφείλων νά σοι εἴπω ὅτι καὶ ἄλλοι κίνδυνοι σὲ ἀναμένουσι, μοὶ ἐπιτρέπεται νά σε ἐνθαρρύνω, ἐξηγῶν σοι ἐνταῦθα σύμβολά τινα ὧν ἡ κατανόησις δημιουργεῖ περὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου ὁπλισμόν τινα ἄτρωτον. Ἐλθὲ νὰ ἴδῃς μετ' ἐμοῦ αὐτὰς τὰς ἱερὰς εἰκόνας· ἄκουσον τῶν λόγων μου μετὰ συννοίας· γνόντος σοῦ νὰ διακρατήσῃς αὐτοὺς ἐν τῇ μνήμῃ, οἱ βασιλεῖς τοῦ κόσμου, ὅταν ἐπαναβῇς ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ ὦσιν ἧττον σοῦ ἰσχυροί.»

Ἐπισκοπῶν ἀλληλοδιαδόχως ὁ δόκιμος τὰ 22 σχεδιογραφήματα τῆς παστάδος ἤκουε μετὰ προσοχῆς τὴν περὶ αὐτῶν ἑπομένην διδασκαλίαν τοῦ Παστοφόρου.

*
* *

Ἡ ἐπιστήμη τῆς Βουλήσεως, ἀρχὴ πάσης Σοφίας καὶ πηγὴ πάσης Δυνάμεως, περιλαμβάνεται ἐν εἴκοσι καὶ δύο *Μυστηρίοις* (1) ἢ ἱερογλυφικοῖς συμβολισμοῖς, ὧν ἑκάστη ἰδιότης καλύπτει μίαν ἔννοιαν, καὶ ὧν τὸ σύνολον συνίστησι μίαν *Διδασκαλίαν ἀπόλυτον*, ἐντυπουμένην ἐν τῇ μνήμῃ διὰ τῆς ἀνταποκρίσεως αὐτῶν πρὸς Γράμματα τῆς Ἱερᾶς Γλώσσης καὶ πρὸς τοὺς Ἀριθμοὺς οἵτινες συνενοῦνται πρὸς αὐτὰ τὰ Γράμματα. Ἕκαστον *Γράμμα* καὶ ἕκαστος *Ἀριθμός*, ὁπόταν τὸ βλέμμα τοὺς παρατηρῇ ἢ ὁ λόγος τοὺς προφέρῃ, ἐκφράζει

---

(1) Σ. Μ. Arcane (ἐκ τοῦ *arca*, κιβωτίου). Ἔκφρασις συμβολικὴ ἀποκρύπτουσα ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν βεβήλων μυστήριόν τι τοῦ ἐσωτερισμοῦ.

μίαν πραγματικότητα τοῦ *θείου Κόσμου*, τοῦ *νοεροῦ Κόσμου* καὶ τοῦ *φυσικοῦ Κόσμου*. Ἕκαστον *μυστηριῶδες σύμβολον*, ὁρατὸν καθιστάμενον καὶ ἁπτὸν διά τινος ἐξ αὐτῶν τῶν εἰκόνων, εἶνε ὁ τύπος ἑνὸς νόμυυ τινὸς τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως ἐν τῇ σχέσει αὐτῆς πρὸς τὰς πνευματικὰς καὶ ὑλικὰς δυνάμεις ὧν ὁ συνδυασμὸς παράγει τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς.

## ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ Ι.—ΓΡΑΜΜΑ Αθωὶμ (Α). — ΑΡΙΘΜΟΣ 1.

Α=1 ἐκφράζει ἐν τῷ *Θείῳ Κόσμῳ* τὸ Ὂν τὸ ἀπόλυτον, τὸ περιλαμβάνον καὶ ἐξ οὗ ἀπορρέουσιν ἅπαντα τὰ δυνατὰ γενέσθαι.—Ἐν τῷ *Κόσμῳ τῷ νοερῷ* τὴν Μονάδα, τὸ στοιχεῖον καὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ἀριθμῶν· τὴν Βούλησιν, ἀρχικὸν στοιχεῖον τῶν πράξεων.—Ἐν τῷ *Κόσμῳ τῷ φυσικῷ* (1) τὸν Ἄνθρωπον, τὸν ὑπεράνω τῶν ἄλλων σχετικῶν ὄντων τεθειμένον, τὸν κεκλημένον ν' ἀνυψωθῇ εἰς τὰς ὁμοκέντρους σφαίρας τοῦ ἀπολύτου, διά τινος ἀεννάου ἀναπτύξεως τῶν δυνάμεών του.

---

(1) Ὁ φυσικὸς κόσμος σύγκειται ἐκ τῶν βασιλείων τῆς ὕλης, τοῦ ὀρυκτοῦ, τοῦ φυτικοῦ, τοῦ ζωϊκοῦ, τοῦ ρευστοειδοῦς (fluidigue)· ἐκ τῆς διακεκριμένης ὑπάρξεώς των, ἐκ τῶν συναφειῶν καὶ τῶν ἀντιθέσεών των· ἐκ τοῦ συγκράματος αὐτῶν καὶ τῶν ἀεννάων μεταμορφώσεών των, καὶ ἐκ τῶν ὀργανικῶν νόμων τῶν διακρατούντων τὴν οὐσιώδη μονάδα τῆς οὐσίας, ἐν τῇ ἀπείρῳ μεταβολῇ τῶν προϊόντων αὐτῆς.

Ὁ νοερὸς κόσμος ἐκδηλοῦται ἐντὸς τοῦ φυσικοῦ κόσμου, διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Αἱ ἔμφυτοι ἡμῶν δυνάμεις ἀναπτύσσονται καὶ ἐπεκτείνονται διὰ τῆς αἰσθήσεως, τῆς γνώσεως, τῆς κρίσεως, τῆς βουλήσεως.—Ἡ αἴσθησις βεβαιοῖ τὴν ζωήν· ἡ γνῶσις διακρίνει τὰς μορφὰς αὐτῆς τῆς ζωῆς· ἡ κρίσις τὰς συμπαραβάλλει· ἡ βούλησις ἐπενεργεῖ ἐπ' αὐτῶν καὶ ὑφίσταται ἢ καταδαμάζει τὰς ἀντιδράσεις των.

Ὁ θεῖος κόσμος, περιλαμβάνων τοὺς δύο ἑτέρους, εἶνε ἡ ἀέννασς πηγὴ ἐξ ἧς ἀναβλύζει πᾶσα ζωή, ἔν τε τῇ φυσικῇ τάξει καὶ τῇ διανοητικῇ, διεπομέναις παρὰ τῆς ὑπερτάτης διανοίας καὶ παρὰ τῆς ἀπολύτου σοφίας.

Οἱ Μάγοι ἀπεῖχον τῆς ἑρμηνείας τοῦ Θεοῦ. Τὸν ὠνόμαζον *Ἄφατον* καὶ ἐνέγλυψαν ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τῶν ναῶν των τὴν ἐξῆς διασωθεῖσαν ἐπιγραφήν: «Εἰμὶ ὁ ὤν, ὁ προών, ὁ ἑπόμενος· οὐδεὶς δύναται ν' ἀνασύρῃ τὸν πέπλον μου.» Προσεπάθουν ἐν τούτοις νὰ γνωρίσωσι τοῖς ἄλλοις τὴν θείαν παρουσίαν λέγοντες ὅτι ὁ Θεὸς συγκοινωνοῖ μεθ' ἡμῶν διὰ τῆς κατανοήσεως τῆς ἀληθείας, διὰ τῆς γνώσεως τοῦ ἀγαθοῦ, διὰ τῆς δημιουργοῦ βουλήσεως, κλπ.

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Τὸ μυστηριῶδες σύμβολον 1 εἰκονίζεται ἐκ τοῦ Μάγου (παρίστησι δηλ. Μάγον), τύπον τοῦ τελείου ἀνθρώπου, κεκτημένου δηλ. τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις του. Εἰκονίζεται ὀρθός: τοῦτο δηλοῖ τὴν στάσιν τῆς βουλήσεως προβαινούσης πρὸς τὸ δρᾶν. Ἡ ἐσθής του εἶνε λευκή, εἰκὼν τῆς ἀρχικῆς ἢ ἀνακτηθείσης ἁγνότητος. Ὄφις οὐροβόρος χρησιμεύει αὐτῷ ὡς ζώνη: τοῦτο εἶνε τὸ σύμβολον τῆς αἰωνιότητος. Τὸ μέτωπόν του στέφεται διὰ κύκλου χρυσοῦ: ὁ χρυσὸς δηλοῖ φῶς· ὁ κύκλος ἐκφράζει τὴν παγκόσμιον περιφέρειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας περιφέρονται τὰ κτίσματα. Ἡ δεξιὰ τοῦ Μάγου κρατεῖ σκῆπτρον χρυσοῦν: ἔμβλημα ἐξουσίας, καὶ ὑψοῦται πρὸς τὸν οὐρανόν, εἰς σημεῖον ἐφέσεως καὶ ἀνυψώσεως πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὴν σοφίαν, τὴν ἰσχύν. Ἡ ἀριστερὰ ἐκτείνει τὸν λιχανὸν πρὸς τὴν γῆν, ἵνα σημάνῃ ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ τελείου ἀνθρώπου εἶνε τὸ βασιλεύειν ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου. Ἡ διπλῆ αὕτη χειρονομία ἐκφράζει ἐπίσης ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη βούλησις ὀφείλει ν' ἀντανακλᾷ ἐδῶ κάτω τὴν θείαν βούλησιν, πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ παρεμπόδισιν τοῦ κακοῦ. Ἔμπροσθεν τοῦ Μάγου, ἐπί τινος κυβικῆς πέτρας, κεῖνται ποτήριον, ρομφαία καὶ σίγλος, νόμισμα χρυσοῦν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου εἶνε γεγλυμμένος σταυρός. Τὸ ποτήριον σημαίνει τὴν ἀνάμιξιν τῶν παθῶν τῶν συντεινόντων πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ κακοδαιμονίαν, ἀναλόγως τῆς πρὸς αὐτὰ θέσεως ἡμῶν ὡς κυρίων αὐτῶν ἢ ὡς δούλων. Ἡ ρομφαία εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν ἐργασίαν, τὴν τὰ προσκόμματα διασχίζουσαν πάλην, καὶ τὰς δοκιμασίας τῆς ὀδύνης. Ὁ σίγλος, σημεῖον ὡρισμένης ἀξίας, παρίστησι τοὺς πραγματοποιηθέντας πόθους, τὰ συμπεπληρωμένα ἔργα, τὸ ποσὸν τῆς διὰ τῆς ἐγκαρτερήσεως κτηθείσης ἰσχύος καὶ τὴν δραστικότητα τῆς βουλήσεως. Ὁ σταυρός, σφραγὶς τοῦ ἀπείρου, οὗτινος ὁ σίγλος φέρει τὸ σημεῖον, ἀναγγέλλει τὴν μέλλουσαν ἀνύψωσιν αὐτῆς τῆς ἰσχύος εἰς τὰς σφαίρας τοῦ μέλλοντος.

Μέμνησο, υἱὲ τῆς Γῆς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει, ὡς ὁ Θεός, νὰ δρᾷ ἀεννάως. Μηδὲν βούλεσθαι, μηδὲν πράττειν εἶνε ἐπίσης ὀλέθριον ὡς τὸ βούλεσθαι ἢ πράττειν τὸ κακόν. Ἂν ὁ *Μάγος* ἐμφανισθῇ μεταξὺ τῶν μαντικῶν σημείων τοῦ *Ὡροσκοπίου* σου, τοῦτο ἀναγγέλλει ὅτι σταθερὰ βούλησις καὶ ἐμπιστοσύνη εἰς σὲ αὐτόν, διευθυνόμεναι παρὰ τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς ἀγάπης τῆς δικαιοσύνης, θὰ σὲ ὁδηγήσωσιν εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ θὰ σὲ προφυλάξωσιν ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῆς πορείας.

## ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΙΙ. — ΓΡΑΜΜΑ Βεϊνθιν (Β). — ΑΡΙΘΜΟΣ 2

Β=2 ὑποδηλοῖ, ἐν τῷ *θείῳ Κόσμῳ*, τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ ἀπολύτου Ὄντος, τοῦ περιλαμβάνοντος τοὺς τρεῖς ὅρους πάσης ἐκδηλώσεως: τὸ παρελθόν, τὸ ἐνεστώς, τὸ μέλλον. — Ἐν τῷ *νοερῷ Κόσμῳ*, τὴν Δυάδα, ἀνταύγειαν τῆς Μονάδος· τὴν Ἐπιστήμην, κατανόησιν τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων.—Ἐν τῷ *φυσικῷ Κόσμῳ*, τὴν γυναῖκα, τύπον τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ συνενουμένην αὐτῷ πρὸς ἐκπλήρωσιν ὁμοίου βίου.

Τὸ ΙΙ μυστηριῶδες σύμβολον εἰκονίζεται διὰ γυναικὸς καθημένης εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ ναοῦ τῆς Ἴσιδος, μεταξὺ δύο κιόνων. Ὁ πρὸς δεξιὰ κίων εἶνε ἐρυθρός· τὸ χρῶμα τοῦτο δηλοῖ τὸ καθαρὸν πνεῦμα καὶ τὴν φωτεινὴν ἀνύψωσίν του ὑπὲρ τὴν ὕλην. Ὁ ἀριστερὸς κίων εἶνε μέλας, εἰκονίζει δὲ τὴν νύκτα τοῦ χάους, τὴν κάθειρξιν τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος ἐντὸς τῶν δεσμῶν τῆς ὕλης. Ἡ γυνὴ στέφεται διὰ τιάρας φερούσης ἡμισέληνον καὶ περικαλύπτεται ὑπὸ πέπλου, οὗτινος αἱ πτυχαὶ πίπτουσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Φέρει ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν ἡλιακὸν σταυρόν, ἐπὶ δὲ τῶν γονάτων βιβλίον ἀνοικτὸν ὅπερ ἡμικαλύπτει διὰ τοῦ μανδύου. Αὐτὸ τὸ συμβολικὸν σύνολον προσωποποιεῖ τὴν ἀπόκρυφον Ἐπιστήμην τὴν ἀναμένουσαν τὸν μύστην εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ ἀδύτου τῆς Ἴσιδος, ἵνα τῷ διακοινώσῃ τὰ μυστήρια τῆς παγκοσμίου Φύσεως. Ὁ ἡλιακὸς σταυρὸς (ἀνάλογος πρὸς τὸ ἰνδικὸν Lingam[1]) σημαίνει τὴν γονιμοποίησιν τῆς ὕλης διὰ τοῦ πνεύματος· σημαίνει ὡσαύτως, ὡς σφραγὶς τοῦ ἀπείρου, ὅτι ἡ ἐπιστήμη προέρχεται παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι αὕτη εἶνε ἄνευ ὁρίων ὡς ἡ πηγή της. Ὁ πέπλος περικαλύπτων τὴν τιάραν καὶ μεταπίπτων ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὑποδηλοῖ ὅτι ἡ ἀλήθεια ἀποκρύπτεται ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῆς βεβήλου περιεργείας. Τὸ ἡμικεκρυμμένον βιβλίον δηλοῖ ὅτι τὰ

(Ἕπεται συνέχεια).

---

1) Τὸ Lingam ἦτο τὸ μεταφορικὸν σημεῖον τοῦ γάμου. Ἡ ἱερατικὴ ἀρχαιότης δὲν ἀπέδιδεν αἰσχυντηλὴν ἰδέαν εἰς τὴν θέαν τῶν παραγωγῶν ὀργάνων. Ἡ διαφθορὰ τῶν ἠθῶν περιώρισε μετὰ ταῦτα αὐτὰ τὰ σύμβολα εἰς τοὺς μυστικοὺς ναοὺς τῆς μυήσεως, ἀλλὰ τὰ ἤθη δὲν ἐγένοντο διὰ τοῦτο καλλίτερα.